

RD

► **Oud-werknemers van fabriek voor teflon ernstig besmet met giftige stof**

Bloed van ex-personeel Dupont zit bomvol C8

495

microgram C8 per liter bloed is er bij Jan Boer (71) aangetroffen. Dat is vijf keer zo hoog als de 'gezondheidskundige grenswaarde'.

266

microgram C8 per liter bloed heeft John Beelenkamp (74) in zijn lijf. Hij heeft een hartinfarct gehad en is al drie keer gedotterd.

▲ Jan Boer werd tijdens het werk vaak hondsberoerd. „Teflon-shakes noemden wij dat.” John Beelenkamp heeft nu een broze gezondheid. FOTO'S MILAN RINCK EN VICTOR VAN BREUKELLEN

Oud-werknemers van de Dupont-fabriek in Dordrecht hebben zwaar verhoogde C8-concentraties in hun bloed. Dat blijkt uit recente onderzoeken die deze krant inzag. Alarmerend, zeggen deskundigen.

Ingrid de Groot
Peter Groenendijk

Dordrecht

Het staat zwart op wit: 495 microgram per liter. Dat is de hoeveelheid C8 die Jan Boer (71) in zijn bloed heeft. Ruim vijf keer hoger dan de 'gezondheidskundige grenswaarde'. En dat terwijl hij al dertien jaar weg is bij Dupont. „Wat heeft dat met m'n lijf gedaan?” vraagt Jan zich af.

Sinds hij vorige week de uitslag kreeg, denkt hij terug aan de dingen die hem overkwamen bij Dupont. Teflon-shakes noemden zijn collega's het, naar de kunststof die in de fabriek werd gemaakt. „Werd ik ineens hondsberoerd, hartkloppingen, beven, rillen van de kou. Heb ik ontelbare keren gehad. Maar ja, er moest brood op de plank komen. Dus gingen we door.”

Tientallen werknemers en oud-werknemers lieten hun bloed de af-

gelopen maanden onderzoeken, ongerust geworden door de vele verhalen over Dupont. Dat gebruikte decennialang de stof C8 bij het maken van teflon. Amerikaans onderzoek toont inmiddels aan dat wie te veel van die stof in z'n bloed heeft, zoals Jan, een verhoogd risico heeft op ernstige aandoeningen als nier- en teelbalkanker.

Risicowaarde

Het AD zag acht van die bloedonderzoeken in. Alle uitslagen liggen ver boven het gemiddelde C8-gehalte dat een mens in z'n bloed heeft. En drie van de acht gevallen zitten ver boven de risicowaarde die het RIVM heeft vastgesteld op 89 microgram: 182, 266 en 495.

Volgens een betrokkene bij het onderzoek zijn er veel meer van dit soort resultaten gevonden, en incidenteel zelfs nog veel hogere. „Dit zijn alarmerende uitslagen”, zegt hoogleraar Jacob de Boer van de

Vrije Universiteit. „Al deze mensen zijn al jaren weg en krijgen de stof allang niet meer binnen. De stof breekt in drie jaar voor de helft af in het lichaam. In het verleden moeten zij dus nog veel grotere hoeveelheden in hun lijf hebben gehad. En dat is echt gevaarlijk.”

Maar de wetenschap is het nog lang niet eens over de precieze effecten van langdurige blootstelling. Chemicus De Boer wil daarom een uitgebreid onderzoek opzetten naar de gezondheid van huidige en voormalige Dupont-medewerkers. „Pas dan kunnen we echt uitspraken doen over de gevaren die zij hebben gelopen, en het verband tussen C8 en hun gezondheidsklachten. Tegen de mensen die nu al zulke hoge scores in hun bloed hebben, zeg ik: ga naar je huisarts. Laat je screenen, bijvoorbeeld op de vormen van kanker die met C8 in verband worden gebracht. Gebruik de kennis die we al wél hebben.”

De oud-werknemers zinnen intussen op juridische stappen. Zoals John Beelenkamp (74). Hij ging vijftien jaar geleden al met pensioen, maar de artsen vonden nog altijd 266 microgram C8 per liter in zijn bloed. „Ik heb een hartinfarct gehad, ben drie keer gedotterd. Ik heb nu een advocaat in de arm ge-

nomen, omdat ik wil voorkomen dat dit verjaart. Als duidelijk wordt dat die C8 mij fataal is geworden, dan kunnen mijn nabestaanden Dupont aansprakelijk stellen.”

De FNV staat een deel van de (oud-)werknemers inmiddels bij. Het Bureau Beroepsziekten van de vakbond doet onderzoek naar de zaak en bereidt een claim voor namens alle werknemers die klachten hebben én te veel C8 in hun bloed hebben gehad. „De onderste steen moet boven”, zegt directeur Marian

Schaapman, die de zaak 'een groot schandaal' noemt.

Voor Chemours, het bedrijf waarin de chemische activiteiten van Dupont vorig jaar zijn ondergebracht, komen de hoge uitslagen volgens een woordvoerder 'niet als een verrassing'. „Uit onze eigen bloedtests in het verleden was dat al gebleken.” Het bedrijf wil op individuele gevallen niet reageren. „Werknemers met gezondheidsklachten of vragen kunnen zich bij onze arbo-arts melden.”

Met deze bon
4,95

BON Tourgids 2016

Verkrijgbaar bij:
AKO, Attent, Blz., Bruna, Cigo, Libris, Plantage,
PLUS, Primera, The Read Shop, Spar, Vivant

8 710114 003201 >

